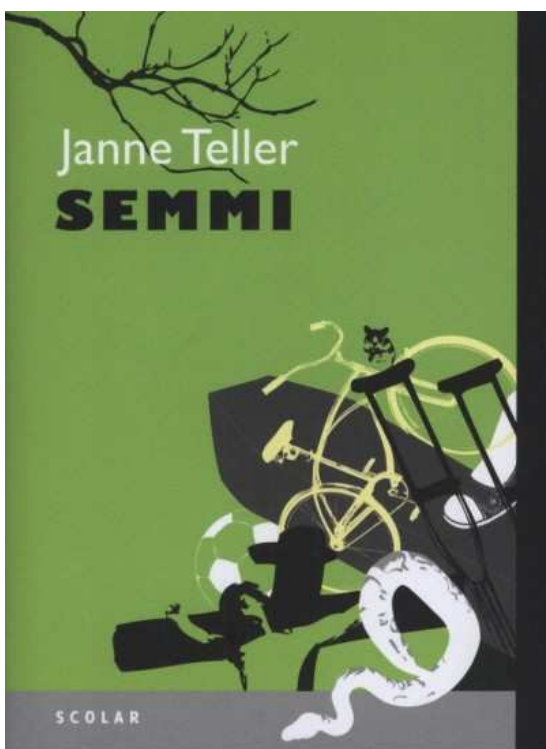

KAPITÁNYOM, KAPITÁNYOM KÖTELEZŐ IRODALMAK A KÖNYVTÁROS SZEMÉVEL

2015-ben komoly vitát és felháborodást váltott ki, amikor egy magyartanár Móricz Zsigmond helyett Janne Teller *Semmi* című regényét adta fel kötelező olvasmányként.¹ Újból fellángolt a vita azzal kapcsolatban, hogy szabad-e a régi klasszikusokhoz hozzányúlni, és ha igen, akkor milyen mértékben. Személy szerint örültem a hírnek, hiszen mind a magyar, mind az egyetemes kortárs irodalomban nagyszerű regények születnek, amit a gyerekeink szívesen vennének a kezükbe - olyan témákkal és megközelítésekkel, melyek hozzájuk közelebb állnak. Azonban nagyon fontos szempont, ha új irodalomhoz nyúlunk, nagyon alaposnak és körültekintőnek kell lenni, hiszen könnyen egy életre elvehetjük egy fiatal kedvét az élményszerű olvasástól. További fontos szempont, hogy hogyan tudnak ehhez alkalmazkodni a könyvtárak? Hatékony a kommunikáció az iskolák és a könyvtárak között ebben a témában?

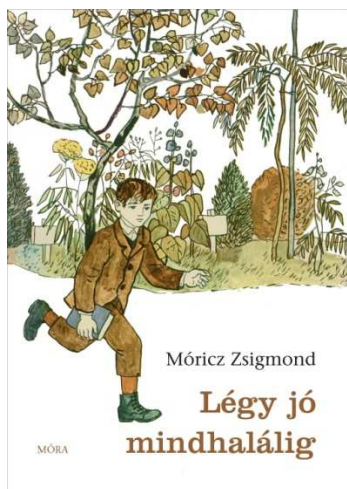

A botrány óta eltelt négy év alatt mindenképpen megfigyelhető az a tendencia, hogy a tanárok bátrabban nyúlnak a kötelező olvasmányokhoz. Többek között Sir Arthur Conan Doyle: *A Sátán kutyája*; Stephen King: *Állattemetője*, Ken Follett: *A katedrális*, Leiner Laura: *Szent Johanna Gimije* is megjelent a kötelező olvasmányok között. Az alsóbb évfolyamokon pedig J. K. Rowling *Harry Potterje* vált egyeduralgoddá. Örömteli, hogy a tanárok felismerték, hogy érdemes új irodalmak felé is nyitni és a diákokat egy újfajta szemlélettel megfogni. Viszont a könyvtárak sokszor utólag és késve értesülnek ezekről a fontos változásokról. Legtöbbször egy könyvtár akkor szembesül egy új kötelező irodalommal, amikor a gyerekek megjelennek a könyvtárban és szeretnék kikölcsönözni az adott könyvet. A régi klasszikus kötelező olvasmányokkal nincsen probléma, hiszen hosszú évtizedek óta változatlan volt a kötelező olvasmányok listája, a könyvtárak az idő folyamán akár 20-30 darabos állományt is beszereztek ezekből a művekből. Emellett a kiadók is törekedtek arra, hogy a klasszikus kötelező irodalmak megjelenjenek a piacon elfogadható és jó áron. Azok a regények, művek, amiket a tanárok most

¹ <http://valasz.hu/itthon/iskolabotrany-moricz-helyett-ez-lett-a-kotelezo-olvasmany-116538> [2019.08.11]

adnak fel a diákoknak, megvannak ugyan a könyvtárakban, de általában „csak” 2-3 darab példányszámban. Gondoljunk csak bele, hogy milyen érzés annak a diáknak, aki teljesíteni szeretné a feladatot, de nem tudja, mert a könyvet nem tudja kikölcsönözni a városi könyvtárból. Az iskolai könyvtárakról pedig ne is beszéljünk, ahol szinte nincs is lehetőség új könyvek beszerzésére, nemhogy több példányról beszélhessünk. Sőt, sokszor olyan kötelezőket kérnek a diákoktól, amiket már megvásárolni sem lehet, a jelenlegi könyvpiaci árak mellett nem igazán várható el a családoktól, hogy egy-egy kötelező olvasmányért 5-6000 forintot kifizessenek. Összegezve, vannak olyan feladott kötelezők, amik már csak könyvtárakban érhetőek el 2-3 példányban, amit mondjuk legjobb esetben is 30 gyereknek kellene határidőre elolvasnia.

Vajon, hogy reagál erre egy pedagógus? Ha a diák nem tudja teljesíteni a feladatot, akkor egyest kap? A helyzet mindenképpen igazságtalan, hiszen rajta kívülálló okok miatt nem tudja elolvasni a feladott könyvet. Sőt a könyvtáraknak is komoly károkat tud okozni, hogy nem tudja kielégíteni a diákokat. Gondoljuk csak végig, sok gyerek csak a kötelező olvasmányokért és legtöbbször első alkalommal lép be egy könyvtárba. Micsoda csalódás éri, hogy egy könyvre lenne szüksége, de még ezt a kérését sem tudjuk teljesíteni, tovább erősítve benne egy negatív könyvtárképet.

Az irány helyes, véleményem szerint is ideje új könyvekhez nyúlni a kötelező olvasmányok terén, de ezt megfelelő körültekintéssel kell végrehajtani, hogy a diák feladata mindenképpen elvégezhető legyen. A tanároknak fel kell ismerniük, hogy van egy erős szövetségünk, aki csak arra vár, hogy az ő munkájukat meg tudja könnyíteni. Mindenképpen fontos lenne, hogy elkezdődjön egy közös kommunikáció a tanárok és az iskolák között, hogy a diákok pozitív olvasási és könyvtári élményekkel gazdagodjanak. A tanároknak fel kell mérniük, hogy a feladni kívánt könyv mekkora példányszámban érhető el az iskolai és a városi könyvtárban. Kommunikálni kell a helyi könyvtárosokkal, hogy mik azok a könyvek, amik nagyobb példányszámban is beszerezhetőek, miket javasolnak ők elolvasásra. Ne felejtsük el, hogy a könyvtárosok testközelből látják azokat a könyveket, amik a mostani fiatalok számára trendiek. Érdemes meghallgatnia véleményüket a témával kapcsolatban.

Ez mindenkinek egy közös cél kell, hogy legyen. Különben megint külön-külön egy zsákutca felé haladunk.

Benke Dániel